Panurus 6: 91 - 92

POPULAČNÍ HUSTOTA DATLA ČERNÉHO (*DRYOCOPUS MARTIUS*) V LESÍCH VÝCHODNĚ OD HRADCE KRÁLOVÉ

Density of natality of Black Woodpecker (*Dryocopus martius*) in the forests east of Hradec Králové

Luděk HORÁČEK

1. ÚVOD

Datel černý (*Dryocopus martius*) je obyvatel větších lesních komplexů. Hnízdí ve stromových dutinách, které si sám dlabe. V předkládaném příspěvku jsem zpracoval výsledky svých pozorování a kontrol dutin při kroužkování datlů černých.

2. POPIS ÚZEMÍ

Pro zpracování jsem zvolil region lesních komplexů, který je ohraničen obcemi Albrechtice nad Orlicí, Krňovice (hranici tvoří řeka Orlice) a komunikacemi spojující obce Krňovice, Bělečko, Vysoké Chvojno, Borohrádek a Albrechtice nad Orlicí. Plocha zájmového území je cca 40 km^2. Nadmořská výška kolísá od 250 do 297 metrů n.m. Lesní porost tvoří převážně monokultury smrku ztepilého (*Picea abies*) a borovice lesní (*Pinus silvestris*). Ostrůvkovitě se zde vyskytují skupinky nebo jednotlivé stromy buku lesního (*Fagus sylvatica*) a dalších listnáčů.

3. METODIKA

Datlu černému jsem se v letech 1975 - 1986 věnoval pouze náhodně, v letech 1987 - 1989 systematicky. Protože se v zájmovém území nachází rozptýlený porost buku lesního, který datel černý preferuje, nepodařilo se mi najít hnízdní dutinu na jiném druhu stromu. Mimo zájmové území, kde buk lesní chybí, jsem nacházel obsazené borovice, duby, smrky, v jednom případě i zcela uschlý smrk. Pro dokonalé zjištění každého buku jsem lesní porost procházel ve čtvercové síti o rozteči cca 50 metrů, každý buk jsem prohlédl ze všech stran a pokud jsem na něm objevil dutinu, lezením jsem zkontroloval, o jakou dutinu se jedná. Při lezení jsem nepoužíval stupačky, ale po vystřelení horolezeckého lana přes dostatečně silnou větev jsem se pomocí prusíků vysoukal k dutině, svítící malou žárovkou se zrcátkem jsem zkontroloval dutinu a přes horolezeckou osmu jsem slanil dolů. Některé dutiny byly plné vody, některé jenom z části vydlabané, některé byly uvnitř natolik vyhnilé, že tvořily komín až 5 m vysoký. Dutiny použitelné pro hnízdění jsem v období duben - květen lezením kontroloval minimálně dvakrát.

4. VÝSLEDKY

Pro hnízdění datli černí používali nejčastěji hotové dutiny z předchozích let, v menším množství dutiny, které v minulosti začali dlabat a následně je dokončili. Použití dutiny, jejíž dlabání bylo zahájeno i dokončeno v jednom roce, jsem zjistil pouze ve 2 případech. V roce 1989, kdy jsem měl zájmové území nejlépe a celé podchycené, jsem měl na něm zaregistrováno 70 dutin, které datel černý vydlabal buď částečně nebo úplně, z toho bylo datlem černým k hnízdním účelům obsazeno 10 dutin. V tomto počtu je započítaný i 1 hnízdící pár, kde predátor (kuna lesní ?) zakousl samce datla sedícího na mladých. Pokud bych posuzoval početnost populace jen podle tokajících párů, došel bych k závěru, že se na zájmovém území nachází 15 až 20 hnízdících párů datla černého.

5. SOUHRN

Velikost zájmového území v lesních komplexech východně od Hradce Králové (včetně pasek, školek a mladých porostů) je 40 km². Ze 70 dutin, vydlabaných datlem černým, jich bylo v roce 1989 hnízdícími páry obsazeno 10. Z toho vyplývá, že populační hustota datla černého v zájmovém území byla v uvedeném roce 0,25 hnízdícího páru na 1 km².

SUMMARY

The total area of the territory is 40 km². The figure of breeding couple were 10 in year 1989. Density of natality in this year was 0,25 breeding couple of Black Woodpecker to 1 km square.

LITERATURA

HUDEC, K., et al. 1983: Fauna ČSSR. Ptáci 3/I. Academia, Praha.
ŠŤASTNÝ, K., RANDÍK, A., HUDEC, K., 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973/1977. Academia, Praha.

ADRESA AUTORA

Ing.Luděk Horáček
Albrechtice 8
517 22 Týniště nad Orlicí